

***Аналіз правороз'яснювальних заходів,
проведених Центральним відділом з питань нотаріату Управління нотаріату
Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) та
нотаріусами Миколаївської області
протягом 9 місяців 2022 року***

Відповідно до Положення про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 23.06.2011 № 1707/5, одним із напрямів діяльності Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) є проведення правороз'яснювальної роботи серед населення.

Відповідно до наказів Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) від 18.02.2021 №54/03-08, від 03.08.2022 № 210/13.1-03 визначено обов'язок Центрального відділу з питань нотаріату Управління нотаріату Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) (далі – Центральний відділ) постійно здійснювати проведення, визначених Планами проведення заходів з висвітлення актуальних проблем діючого законодавства та результатів діяльності структурних підрозділів Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) (далі – Плани), заходів.

Серед заходів, передбачених зазначеними Планами, передбачено розробку і направлення інформаційних матеріалів з надання нотаріальних послуг.

Задля виконання зазначеного заходу Центральним відділом підготовлено та надіслано десяти об'єднаним територіальним громадам Миколаївщини інформаційні матеріали на теми: «Порядок посвідчення заповітів посадовими особами органів місцевого самоврядування» та «Безбар'єрність під час вчинення нотаріальних дій» для їх подальшого розміщення на вебсайті територіальної громади.

На виконання пункту 3.1 Планів «Проведення навчальних заходів з представниками органів місцевого самоврядування з метою роз'яснення норм діючого законодавства», Центральним відділом підготовлено та направлено об'єднаним територіальним громадам 16 методичних матеріалів (у форматі презентацій) з наступних питань: «Порядок посвідчення довіреностей посадовими особами органів місцевого самоврядування», «Засвідчення справжності підпису на документах посадовими особами органів місцевого самоврядування» та «Порядок посвідчення заповітів посадовими особами органів місцевого самоврядування».

До того ж, протягом періоду з 10 по 28 січня 2022 року Центральним відділом проведено 34 семінари з представниками сільських/селищних рад Миколаївської області, а саме: з секретарями виконавчих комітетів сільських/селищних рад та старостами відповідних старостинських округів, під час яких обговорено проблемні питання, які виникають при вчиненні нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування, новели у веденні нотаріального діловодства та надано рекомендації щодо усунення виявлених недоліків, про що зроблено відповідну публікацію на офіційній сторінці

Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) у соціальній мережі Facebook: <https://www.facebook.com/100069345513832/posts/240047931650056/?d=n>.

Також представниками Центрального відділу на виконання Планів здійснено 8 виступів та публікацій у засобах масової інформації (телеканали, радіо) для інформування про актуальні оновлення діючого законодавства у сфері нотаріату, а також з основними підсумками роботи за звітній період, про результати яких розміщено інформаційні матеріали в соціальних мережах:

публікація від 07.06.2022 щодо наказу Міністерства юстиції України № 2218/5 до наказу від 03.05.2022 № 1760/5 «Про затвердження переліку нотаріусів, якими в умовах воєнного стану вчиняються нотаріальні дії щодо цінного майна»

(<https://www.facebook.com/100069345513832/posts/pfbid031XsMxnaKJsgy9ZTRMDEdVhk6SVjCopf3KMXUGjUMQNdbvYcouTh3KmtnPgrgPKT4l/?d=n>);

публікація від 10.06.2022 щодо Переліку адміністративно-територіальних одиниць, в межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного стану

(<https://www.facebook.com/100069345513832/posts/pfbid02BSkaWrQ7gLWvfhiDmBvQxvW53vbWttnhhktnNgoUvPJWTVHu8T63SwCYGFmpHjAYl/?d=n>);

стаття «Відповідальність посадової особи за дію чи бездіяльність, вчинену під впливом фізичного або психічного тиску» від 13.06.2022 (<https://nikvesti.com/articles/250009>);

публікація від 07.07.2022 щодо постанови Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 № 719 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо нотаріату та державної реєстрації в умовах воєнного стану» (https://facebook.com/100069345513832/posts/pfbid02zj93js6hK9es7HTfe5dcEZf265tEKKvc2nFfWZWZtSpDzqgbgzefwV55A8UHVT2El/?d=n&_rdr);

публікація від 07.07.2022 щодо постанови Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 № 719 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо нотаріату та державної реєстрації в умовах воєнного стану» (<https://www.facebook.com/100069345513832/posts/pfbid02zj93js6hK9es7HTfe5dcEZf265tEKKvc2nFfWZWZtSpDzqgbgzefwV55A8UHVT2El/?d=n>);

публікація від 29.07.2022 щодо набрання чинності Правилами формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, які затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 № 745 (<https://www.facebook.com/100069345513832/posts/pfbid02U4zbQKLLdGvmnEPzZGKkfVFampH2zpnBxm2vLQSTHbYwh8VuC2tGHaca2B3QcXHWl/?d=n>);

публікація від 15.09.2022 щодо наказу Міністерства юстиції України від 06.09.2022 № 3750/5 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України з питань реєстрації довіреностей та заповітів в умовах воєнного стану»

(<https://www.facebook.com/pivdenneinjust/posts/pfbid0vuNbtXZQzGuyHL2UEjrMCUcxEUNKRmoSrS2HKfB9C2D8us5BDsGs8RqhCE78WBVfl>);

вебінар від 23.09.2022 на тему «Спільна сумісна власність подружжя на майно», спікери: Інна Фірсова, начальниця Управління нотаріату Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) та Марія Міщенко, приватна нотаріуска Миколаївського міського нотаріального округу Миколаївської області
<https://www.facebook.com/events/801547397735174/?ref=newsfeed>.

Водночас Центральним відділом постійно готуються інформаційні матеріали для розміщення у соціальних мережах. Так, загалом підготовлено та розміщено 4 публікації:

від 03.06.2022 щодо можливості отримання свідоцтва про право на спадщину підчас воєнного стану
(<https://www.facebook.com/100069345513832/posts/pfbid0jFrLwex6KSzinNb1EiMV95879PAvAuQ1fCuMX54jiJhfXMV7Nf8p8LxD7VCbKqPbl/?d=n>);

від 28.07.2022 щодо Безбар'єрності під час вчинення нотаріальних дій
(<https://www.facebook.com/100069345513832/posts/pfbid024zBobb3Bk9iqKKTgAJiMvmpwzHUDn5ZorxdgyF732XDsCyBzFWHuErDgEENxtYXQl/?d=n>);

від 29.08.2022 щодо нікчемності нормативно-правових актів російської федерації
(<https://www.facebook.com/pivdenneinjust/posts/pfbid02FGGgcmGVDBuJvq3RXa95kJ59925QNEQgKFTZpB1cmfwQot6XAuvjCtDpHv4GWJXyl>);

від 15.09.2022 щодо порядку оформлення спадщини в умовах воєнного стану в Україні, підготовлена приватним нотаріусом Вознесенського районного нотаріального округу Миколаївської області С. Макушевим
(https://facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0AhZFB8QGarcw5jHWLsn9DHUBZqAqmqsXXnW8JZq8iw9BjXWo8ejGnQRUadQatl&id=100069345513832).

На виконання доручення Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) від 06.05.2022 № 7913.1-5 до та з метою виконання вимог розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 265-р «Про затвердження плану дій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування під час збройної агресії Російської Федерації проти України», доручення міністра юстиції України № 152/1/48-22 від 27.04.2022 нотаріусами Миколаївської області проводиться інформаційна кампанія за допомогою публікацій на власних офіційних сторінках у соцмережах, ЗМІ та друкованих ЗМІ, або на радіо. Так, нотаріусами підготовлено та опубліковано 23 статті з роз'ясненнями законодавства:

приватного нотаріуса Баштанського районного нотаріального округу Миколаївської області О. Рожко від 10.05.2022
(<https://www.facebook.com/groups/3449761238470565/permalink/5026380704141936/>);

приватного нотаріуса Миколаївського районного нотаріального округу Миколаївської області П. Мартинюка:

від 14.05.2022 «Відповідальність осіб за дії або бездіяльність, вчинені під впливом фізичного або психічного насильства з боку представників окупаційних військ» (<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/114477624593121/>);

від 25.05.2022 «Конституційні гарантії прав і свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/120977440609806/>);

від 15.06.2022 «Захист суверенітету і територіальної цілісності України – справа всього українського народу»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/129307109776839/>);

від 24.06.2022 «Конституційні повноваження Верховної Ради України»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/pfbid0kyqBuLbyEaZUGDQAOEnrUXieWMBYXoqDaknwjNSZJpLNJDaB6GugMiXxm9Le4D6l/>);

від 01.07.2022 «Правове регулювання та визначення основних законодавчих норм Конституцією України»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/pfbid02mz7LWpmpgoLmpCnbaYJtX3MszVRCbEN86EKaMzapsmRn4w3vHy42EUs9LL2ugoYGl/>);

від 08.07.2022 «Земельна ділянка як об'єкт цивільних прав»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/pfbid02zxWHhDtt1LLavGXvRfpMtADHEmJhn4RxjxPbvLKUPhYz6tfYJS4wxXeUgFEJs69l/>);

від 15.07.2022 «Права та обов'язки власників земельних ділянок»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/pfbid034zir3CCaeCFD8V1Bn6dmvQX4KYdQjDR7P1hybj98SiwqugqHCwDYoFDxcKFsEA3Cl/>);

від 12.08.2022 «Облік внутрішньо переміщених осіб відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/pfbid0Fu4o5YwczN1QKwvkwQHb7zgWz89UqkcENeYUfY2Y5Y99rUx6xA559KXVwD5sW7Bvl/>);

від 19.08.2022 «Права та обов'язки землекористувачів»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/pfbid0Sy7iwPRfGiQYpGwBCaJEvJcrRHVMEWVZCuCbU1uFu7qh6UvCTWRD7FTQUv7gaWHgl/>);

від 26.08.2022 «Щодо розділу X перехідних положень Земельного кодексу України»
(<https://www.facebook.com/111691871538363/posts/pfbid0V9aw9X2M5kwLw6uC86yKkZjybJ5XYVjwrwrZyKAT5qiWYsatWeH2dUGTTeNrMfhl/>);

від 21.09.2022 «Місцеве самоврядування як норма Конституції України»
(<https://www.facebook.com/100083344232567/posts/pfbid0BcJrYu4DhusAXcke4i33QrbByispx1xqBTXyR8oKpvf9yZ6qL8erg9vevWQryABSI/>);

приватного нотаріуса Миколаївського міського нотаріального округу Миколаївської області І. Грудницької:

від 14.07.2022 «Строки для прийняття спадщини під час воєнного стану»
(<https://www.facebook.com/100001967333302/posts/pfbid02gd627roMvDoT9MbYRZQjd7k1T9Zsoa6bS3Nam4Hssn4KEx2w7zCPuxJc11CmobqJl/?d=n>);

від 29.07.2022 «Виїзд неповнолітніх дітей за кордон, в тому рахунку, під час дії воєнного стану»
(<https://www.facebook.com/100001967333302/posts/pfbid02PbqSqD9eQgBD2xeJuD3Ui53Wyo9SoE46KQM3jQBSEGnJ2r2bkkkuBcVnK79WXohEl/?d=n>);

від 22.08.2022 «Порядок оформлення спадщини загалом та в реаліях сьогодення»

(<https://www.facebook.com/100001967333302/posts/pfbid02JP1YF4bb7Eh1XJUT4JWkhvyuT9HMM4dxcWYydjFs5h6YScYTCBmL5cibd5oRzuh1l/?d=n%2F>);

від 18.08.2022 «Представництво і його види»
(https://facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0u4Tof5GZi1MnhTW2C2MZtUFnvCkVE18Q9szYCULEqiwJFPMtAnDLSEMnozQUeEuel&id=100001967333302);

приватного нотаріуса Вознесенського районного нотаріального округу Миколаївської області Н. Волошиної від 19.08.2022 «Вчинення нотаріальних дій під час військового стану»

(<https://www.facebook.com/100084537798813/posts/pfbid0EpVeq3HvzW713DxFNuPrmQ9EPYptrSu9bv4aDESNoEaaivtwnRTvxj2ZZknM19PUl/>);

приватного нотаріуса Вознесенського районного нотаріального округу Миколаївської області С. Макушева від 09.09.2022 «Актуальні питання спадкування в умовах воєнного стану» (<https://t.me/elan2220/1576>);

статті у газетах приватного нотаріуса Миколаївського районного нотаріального округу Миколаївської області П. Мартинюка:

«Нормативно-правові акти окупантів є недійсними», опублікована у газеті «БЕРЕЗАНЬ» № 13-14(9717-9718) від 27.05.2022;

«Що треба знати про договори оренди в умовах воєнного стану» у «Районна газета «БЕРЕЗАНЬ» № 13-14(9717-9718);

«Підстави для зупинення та відмови у вчиненні нотаріальних дій» у «Районна газета «БЕРЕЗАНЬ» № 15-16 (9719-9720);

стаття приватного нотаріуса Первомайського районного нотаріального округу Миколаївської області «Особливості вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану», опублікована у газеті для Кривоозерської громади «Кривоозерщина» № 14 (10526) від 17.05.2022;

стаття завідувача Брастької державної нотаріальної контори Миколаївської області Л. Ніколаєвої «Інформуємо населення», Газета «ПЕРЕМОГА» від 20.08.2022, № 29 (11479).

Найчастіше публікації готувались приватним нотаріусом Миколаївського районного нотаріального округу Миколаївської області Петром Мартинюком – 11 публікацій та 3 статті у газетах та приватним нотаріусом Миколаївського міського нотаріального округу Миколаївської області Іриною Грудницькою – 4 публікації.

Також Центральним відділом здійснюється контроль за виконанням нотаріусами Миколаївської області наказу Міністерства юстиції України від 07.07.2014 №1066/5 «Про забезпечення організації доступності населення до нотаріальних послуг та поліпшення роботи з надання таких послуг», а також систематичного ознайомлення громадськості з результатами вказаної діяльності, в частині проведення відповідних заходів, направлених на висвітлення діючого законодавства.

Кожному приватному нотаріусу Миколаївської області необхідно здійснювати правороз'яснювальні заходи щодо висвітлення діючого законодавства щонайменше один раз на рік згідно графіку.

Так, 25 приватними нотаріусами проведені заходи, направлені на забезпечення доступності населення до нотаріальних послуг та поліпшення роботи з надання таких послуг.

Незважаючи на введення 24.02.2022 воєнного стану в Україні, у зв'язку із чим у березні-липні зазначений наказ не виконувався, кількість проведених нотаріусами заходів знаходиться на належному рівні.

Зокрема, нотаріусами Миколаївської області проведено заходи у трудових колективах, а також приватним нотаріусом Вознесенського районного нотаріального округу Миколаївської області В. Прокопчук проведено інформаційно-просвітницький захід для об'єднання співвласників багатоквартирного будинку:

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0unjUtoJkk1TVQ44GZu25LBDt56aFPx5hYPj8Zo94FFA64WKdAKHfaE2Cm1XYneb7l&id=100069345513832.

Найчастішою темою виступів нотаріусів було роз'яснення щодо особливостей вчинення нотаріальних дій нотаріусами України в умовах воєнного стану.

Також на виконання доручення Міністерства юстиції України та доручення Державного секретаря Міністерства юстиції України від 12.10.2021 № 495/1.3/48-21 щодо належного виконання Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р, Плану заходів на 2021 і 2022 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.08.2021 № 883-р, нотаріусами Миколаївської області здійснюються виступи, інтерв'ю, коментарі у ЗМІ, проводяться робочі зустрічі, семінари серед представників комунальних підприємств, установ, організацій, сільських, селищних, міських рад, районних державних адміністрацій з висвітленням можливостей і доступу кожного до послуг юстиції, а також захисту прав внутрішньо переміщених осіб.

Зокрема, проведено 5 виступів у трудових колективах та опубліковано 1 статтю у газеті із роз'ясненнями зазначених питань:

https://facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02KUa8mxQpn6ejomdy5NWsSEMqikxXXySShKxvHfdD6sCySCJCjA2sBfyfcNipCFgbl&id=100069345513832.

ВИСНОВКИ

За результатами здійсненого аналізу проведених заходів щодо висвітлення діючого законодавства за 9 місяців 2022 року встановлено в цілому належне проведення наведених заходів як Центральним відділом, так і нотаріусами Миколаївської області.

Необхідно зазначити, що більшість нотаріусів Миколаївської області на достатньому рівні інформують населення щодо норм чинного законодавства.

ПРОПОЗИЦІЇ:

Вищезазначене свідчить про те, що виконання заходів Центральним відділом та нотаріусами Миколаївської області щодо висвітлення діючого законодавства знаходиться на достатньому рівні.

У зв'язку з цим:

1. Центральному відділу з питань нотаріату Управління нотаріату Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса):

1.1. продовжувати підготовку та розміщення виступів та інформаційних матеріалів про актуальні оновлення діючого законодавства у сфері нотаріату;

1.2. контролювати виконання нотаріусами наказу Міністерства юстиції України від 07.07.2014 №1066/5 «Про забезпечення організації доступності населення до нотаріальних послуг та поліпшення роботи з надання таких послуг», доручення Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) від 06.05.2022 № 7913.1-5до, доручення Міністерства юстиції України та доручення Державного секретаря Міністерства юстиції України від 12.10.2021 № 495/1.3/48-21 щодо належного виконання Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р, Плану заходів на 2021 і 2022 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.08.2021 № 883-р.

2. Державним та приватним нотаріусам Миколаївської області:

2.1. Забезпечити неухильне виконання наказу Міністерства юстиції України від 07.07.2014 №1066/5 «Про забезпечення організації доступності населення до нотаріальних послуг та поліпшення роботи з надання таких послуг», доручення Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) від 06.05.2022 № 7913.1-5до, доручення Міністерства юстиції України та доручення Державного секретаря Міністерства юстиції України від 12.10.2021 № 495/1.3/48-21 щодо належного виконання Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р, Плану заходів на 2021 і 2022 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.08.2021 № 883-р.

2.2. постійно проводити правороз'яснювальні заходи серед населення.

Заступник начальника Управління –
начальник Центрального відділу з питань
нотаріату Управління нотаріату
Південного міжрегіонального управління
Міністерства юстиції (м. Одеса)

Лілія БЄЛІК